

Планируемые результаты

Изучаемый раздел	Предметные результаты		Метапредметные результаты	Личностные результаты
	Ученик научиться	Ученик получит возможность научиться		
Устное народное творчество	Находить основные изобразительно-выразительные средства, характерные для творческой манеры писателя, определять их художественные функции, выявлять особенности языка и стиля писателя Определять жанровую, родовую специфику художественного произведения Объяснять свое понимание нравственно-философской, социально-исторической и эстетической проблематики произведений	Выделять в произведениях художественные элементы и обнаруживать связи между ними; анализировать литературные произведения разных жанров Представлять развернутый устный или письменный ответ на поставленные вопросы, вести учебные дискуссии Ориентироваться в информационном образовательном пространстве, работать с энциклопедиями, словарями, справочниками, специальной литературой, пользоваться каталогами библиотек, библиографическими указателями.	<p>Регулятивные УУД адекватно самостоятельно оценивать правильность выполнения действия и вносить необходимые коррективы в исполнение как в конце действия, так и по ходу его реализации; самостоятельно анализировать условия достижения цели на основе учета выделенных учителем ориентиров действия в новом учебном материале.</p> <p>Коммуникативные УУД задавать вопросы, необходимые для организации собственной деятельности и сотрудничества с партнером; использовать адекватные языковые средства для отображения своих чувств, мыслей, мотивов и потребностей; учитывать разные мнения и стремиться к координации различных позиций в сотрудничестве</p> <p>Познавательные УУД осуществлять сравнение, сериацию и классификацию, самостоятельно выбирая основания и критерии для указанных логических операций; основам реализации проектно-исследовательской деятельности; • осуществлять выбор наиболее</p>	воспитание патриотизма к Отечеству, прошлому и настоящему многонационального (татарского) народа России; осознание своей этнической принадлежности; знание истории, языка, культуры своего народа, своего края и России; воспитание чувства ответственности и долга перед Родиной; формирование ответственного отношения к учению, осознанному выбору профессии на основе формирования уважительного отношения к труду; формирование целостного мировоззрения, соответствующего современному уровню развития науки и общественной жизни; формирование осознанного, уважительного и доброжелательного отношения к окружающим, готовности и способности вести диалог с ними и
Средневековая литература (включая литературу XVII, XVIII, XIX вв.)				
Литература начала XX века, литература 1920–1930 годов				
Литература второй половины XX века				
Драма				
Поэзия				
Рассказы				

**ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ**

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат: 00E6AC03AA3D0C5115C4145F855499DBBF

Владелец: Азизова Галсиня Надершановна

Действителен с 06.12.2022 до 29.02.2024

Переводы			эффективных способов решения задач в зависимости от конкретных условий; работать с метафорами — понимать переносный смысл выражений, понимать и употреблять.	достигать в нем взаимопонимания; освоение социальных норм, правил поведения социальной жизни; участие в школьном самоуправлении и общественной жизни с учетом региональных и этнокультурных особенностей
----------	--	--	--	--

Содержание

Название раздела	Краткое содержание
Устное народное творчество	Жанр байта (былина, историческая песня, преимущественно на трагические темы). Виды байта. «Сөембикэ бәете» / «Байт о Сююмбике», «Ялкау хатын бәете» / «Байт о ленивой жене», «Рус-француз сугышы бәете» / «Байт о Русско-французской войне». Мунаджаты (молитва, религиозный гимн). Древние мунаджаты. Современные мунаджаты. Сходства и различия.
Средневековая литература (включая литературу XVII, XVIII, XIX вв.)	Сайади. Отрывки «Дастан Бабахан» / «Бабахана дастан». Любовная линия в дастане. Краткий обзор литературы XVIII в. Биография Тазетдина Ялчыгула. Краткий обзор литературы XIX в. Афоризмы Акмуллы. Философия Акмуллы. Отрывки из элегии «Дамелла Шиһабетдин хэзрэт мәрсиясе» / «Некролог Шигабуддина-хазрат». Фатих Карими. Сведения о творчестве и жизни писателя. Парафраз рассказа (повести) «Морза кызы Фатыйма» / «Дочь мурзы Фатима».
Литература начала XX века, литература 1920–1930 годов	Габдулла Тукай. Биография Казанского периода жизни и творчества. Чтение стихотворения «Пар ат» / «Пара лошадей». Прослушивание песни «Пар ат» / «Пара лошадей». Галимзян Ибрагимов. Чтение и анализ рассказа «Алмачуар». «Алмачуар» / «Чубарый». Психологизм. Шариф Камал. Биография писателя. Чтение и анализ рассказа «Буранда» / «В метель». Сагит Рамеев. Биография поэта. Чтение стихов «Мин» / «Я», «Син» / «Ты», «Ул» / «Он». Шаехзадэ Бабич. Биография поэта. Чтение стихов «Бәхетем» / «Мое счастье», «Халкыма» / «Во имя народа», «Кышкы юл» / «Зимняя дорога». Поэтика стихов.
Литература второй половины XX века	Сибгат Хаким. Чтение стихов «Жырларымда телим» / «Пожелания в песнях», «Клиндерләр эзим» / «В поисках гостинца». Фатих Хусни. Чтение и анализ рассказа «Сөйләнмәгән хикәя» / «Нерассказанный рассказ». Шайхи Маннур. Чтение отрывков из романа «Муса». Образ Мусы. Виртуальная экскурсия в музей Ш.Маннура. Гамиль Афзал. Биография поэта. Чтение стихотворений «Юл газабы» / «Дорожные муки», «Йөз кабат» / «Сто раз». Мухаммат Магдеев. Чтение повести «Кеше китә - жыры кала» / «Человек уходит – песня остается». Мударрис Аглямов. Биография поэта. Стихотворение «Каеннар илендә» / «В стране берез». Ода Булгару. Беседа о Булгаре. Фоат Садриев. Биография писателя. Чтение отрывков из трилогии «Бәхетсезләр бәхете» / «Счастье несчастных». Ренат Харис. Биография поэта. Чтение стихотворения «Ике гөл» / «Два цветка». Чтение и обсуждение драматической поэмы «Шагыйрь мэхәббәте» / «Любовь поэта». Виртуальная экскурсия в музей Р.Хариса.
Драма	Мирхайдар Файзи. Биография драматурга. Чтение и обсуждение драмы «Галиябану». Нахождение ответа на вопрос «В чем трагизм Галиябану?» Виртуальная экскурсия в музей М.Файзи. Туфан Миннуллин. Чтение и обсуждение драмы «Моңлы бер жыр» / «Грустная песня».
Поэзия	Равиль Файзуллин. Короткие стихи. Философия стихов. Радиф Гаташ. «Европада татар шагыйрьләре» / «Татарские поэты в Европе», «Мин дәрәсән сөйлим» / «Я говорю правду». Роберт Миннуллин. «Шагыйрьләренң туган иле» / «Родины поэтов». Лена Шагирдзян. «Татар шагыйренең бәһәсе» / «Цена татарского поэта».

Рассказы	Флюс Латифи. Чтение рассказа «Аяклы каза» / «Ходячая неприятность». Психологизм. Ринат Мухаммадиев. «Күңел күзе» / «Глаза души». Набира Гиматдинова. «Болын патшасы» / «Цариса лугов». Галимзян Гильманов. «Яшел тутый» / «Зеленый попугай».
Переводы	А.Куприн. «Олеся». Чтение и анализ произведения.

Календарь-тематик планлаштыру

№	Дәрес темасы	Сә гаты са ны	Көтелгән нәтижә			Укучылар эшчәнлеге төрләре	Үткәрү вакыты	
			метапредмет	предмет	шәхси		план	факт
	<i>Инче чирек - 9 сәгать</i>							
1	Лена Шагыйрьжанның “Мәктәпкә мәдхия” шигыре.	1	Укучыларны дәрәслек белән һәм аның төзелеше белән таныштыру, мөстәкыйль белем малу юлларын ачу.	Шигырьне сәнгатьле уку, шушы темага укылган шигырьләр белән чагыштырып анализлау.	Мәктәпкә, китапка һәм туган телгә мөхәббәт тәрбияләү.	Сәнгатьле уку, шигырьне анализлау	5.09	
	<i>Халык авыз иҗаты</i>							
2	Бәет жанры. “Сөембикә бәете”, “Уңмаган килен бәете”, “Рус-француз сугышы бәете”.	1	Татар халык авыз иҗаты турындагы белемнәрне ныгыту.	Бәет жанры, аның үзенчәлеге турында төшенчә бирү. “Сөембикә бәете”нең эчтәлеге белә танышу.	Татар халык авыз иҗатына мөхәббәт тәрбияләү, фольклор әсәрләрен укырга теләк уяту.	Сәнгатьле уку, бәетне анализлау	12.09	
3	Равил Фәйзуллинның “Пароход бәете”.	1	Мөнәҗәтләр һәм аларның жанр үзенчәлекләре	Мөнәҗәтләрне укып, эчтәлекләре турында сөйләшү.	Туган илнең кадерле булуы турында уйланырга этәрү.	Шагыйрь турында белгәннәрне искә төшерү. Бәетне уку. “Пароход	19.09	

	Мөнәжәтләр. ”Мөнәжәтем бәнем бетмәс...”		турында төшенчә бирү.			бәете”нең алда өйрәнгән бәетләрдән аермалы якларын билгеләү		
4	Э.Шәрифүллинаның ”Ата хақы, ир хақы” мөнәжәте. Л.Шагыйрьҗан. “Мөнәжәт тыңлаганда”, Ф.Сәлахов. “Мөнәжәт турында фикерләр”.	1	Мөнәжәтләр турында белемнәрне тирәнәйтү.	Мөнәжәтләрне укып, анализлау. Ф. Сәлаховның мөнәжәт турындагы фикерләрен уку.	Мөнәжәтләрне өйрәнергә теләк уяту.	“Пароход бәете”нең алда өйрәнгән бәетләрдән аермалы якларын билгеләү	26.09	
<i>XVII йөз әдәбияты үрнәкләре</i>								
5	Гаруз шигырь системасы һәм газәл жанры. Р.Гаташ ”Газәл”, М.Мирза “Газәл”.	1	Гаруз шигырь системасы һәм газәл жанрының үзенчәлекләре турында төшенчә бирү.	Рәдиф Гаташ һәм Мөхәммәт Мирзаның газәлләре белән танышу.	Газәл жанры белән кызыксыну уяту.	Теоретик материал белән танышу. Сорауларга җавап эзләү, әсәрне ишетеп аңлау.	3.10	
<i>XVIII йөз әдәбияты</i>								
6	XVIII йөз әдәбияты тарихы. Т.Ялчыголның тормышы һәм иҗаты.	1	XVIII йөз әдәбияты тарихына кыскача күзәтү ясау.	Т.Ялчыголның тормыш юлы һәм иҗаты турында белешмә бирү.	Әдәби ядкярләр белән кызыксыну, күренекле галимнәргә ихтирам хисләре тәрбияләү.	Дәреслек белән эш. XVIII йөз әдәбияты тарихы белән танышу	10.10	
<i>XIX йөз әдәбияты</i>								

7	XIX йөз әдәбияты. Акмулланың тормышы һәм ижаты. М.Әгъләмов. “Акмулла арбасы” поэмасы. ”Акмулла бәете”.	1	XIX йөз әдәбияты тарихы турында блешмә бирү.	Акмулла ижатыннан үрнәкләр белән танышу. Бәетнең һәм поэманың эчтәлегә белән танышу, сәнгатьле уку күнекмәләре булдыру.	Акмулла турында күбрәк белергә омтылыш тәрбияләү.	Автор әйтергә теләгән фикергә табу, әдәби әсәр турында фикер алышу	17.10	
<i>XX йөз әдәбияты</i>								
8	Тукайның Казан чоры ижатына күзәтү.”Пар ат” шигыре. “Пар ат” шигыре турында.	1	Шагыйрьнең Казан чоры ижатына күзәтү ясау.	Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерүөстендә эшне дәвам итү.	Тукай ижатына кызыксыну тәрбияләү.	Сүзлек белән эш, фронталь әңгәмә, парлы эш, үз фикерләрен текст белән раслау	24.10	
9	Г.Тукайның ”Бер татар шагыйренең сүзләре”шигыре.	1	”Бер татар шагыйренең сүзләре”шигырен укып анализлау.	Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерүөстендә эшне дәвам итү.	Тукай әсәрләре белән кызыксыну, укырга теләк уяту.	Әсәрне сәнгатьле уку, сораулар буенча эчтәлекне ачыклау	7.11	
<i>2нче чирек-7 сәгатъ</i>								
10-11	Г.Ибраһимовның тормыш юлы һәм ижаты.”Алмачуар” хикәясе. Р Харис. “Алмачуарның һәлак булуы хакында”.	2	Татар халкының горөф-гадәтләрен, атка булган мөнәсәбәтен күзәтү.	”Алмачуар” хикәясен укып анализлау. Йөгөрек һәм аңлап уку күнекмәләре бирү.	Укучыларда шәфкательлекхисләре тәрбияләү.	Әсәр эчтәлегә белән танышу, сорауларга жавап, әсәрне анализлау, өлешләргә бүлү, эчтәлек сөйләү, план төзү	14.11 21.11	

12	Ш.Камалның тормышы һәм ижаты."Буранда" хикәясе. Ш. Камалның Казандагы музей-квартирасы.	1	Кешенең күнел кичерешләренә табигать күренешләре нең үрелеп бирелүе.	"Буранда" хикәясен укуп анализлау.	Ата-анага ихтирамлы булу хисләре тәрбияләү.	Әсәрне уку, тыңлау, сүзлек эше, сайлап уку күнегүләре	28.11	
13	С.Хәким. "Жырларымда телим...", "Клиндерләр эзим" шигырьләре. М. Вәлиевнең "Әни" шигыре.	1	Шагыйрь турында белгән нәрне искә төшерү.	Шигырьне укупан ализлау. Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү өстендә эшләү.	Аналарга карата кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү.	Сәнгатьле уку күнегүләре. Әниләр турында жырлар тыңлау, мөстәкыйль эшчәнлек	5.12	
14	СТУ.Ф.Хәсни "Сөйләнмәгән хикәя".	1	Хикәядә баланың югалып калмавын, уеннан тәм таба белүен күзәтү.	Бәйләнешле сөйләм үстерү өстендә эшләү.	Ф. Хәсни ижаты белән кызыксыну, укырга теләк уяту.	Яңа әсәр белән танышу, эчтәлек буенча сөйләшү., сәнгатьле уку, сораулар төзү, фикер алышу, план төзү, эчтәлек сөйли белү	12.12	
15	Ш.Маннурның тормыш юлы һәм ижаты."Муса" романынан өзекләр. Роман жанры.	1	Ш. Маннурның тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә бирү.	Әсәрдә Муса образының бирелеше. Аңлап һәм йөгәрек уку күнемәләре өстендә эш.	М. Жәлил турында күбрәк белергә омтылыш булдыру.	Презентация, өстәмә материаллар кулланып, әсәрне өйрәнүне давам итү	19.12	
16	Г.Афзалның тормыш юлы һәм ижаты. Г.Афзалның "Юл газабы", "Йөз кабат"	1	Лирика жанрлары турында төшенчә бирү	Г. Афзалның ижатына хас үзенчәлекләрен билгеләү. Сәнгатьле уку	Г. Афзалның ижаты белән кызыксыну уяту. Кешеләргә карата	Шагыйрь ижаты буенча хронологик таблица төзү,	26.12	

	шигырьләр. Лирика жанры.			күнекмәләрен үстерү.	ихтирам хисләре тәрбияләү.	шигырьләре уку, сүзлек эше		
3нче чирек –10 сәгать								
17	М.Мәһдиев”Кеше китә - жыры кала” повестеннан өзек.	1	Багышлама жанры турында төшенчә бирү.	”Кеше китә - жыры кала” повестеннан өзекләр уку.	М. Мәүдиев ижатына мөхәббәт тәрбияләү.	Укылган әсәр буенча фикер алышу, сәнгатьле уку, сүзлек белән эш	9.01	
18	М.Әгъләмовның тормыш юлы һәм ижаты. ”Каеннар илендә” шигыре.	1	М.Әгъләмовның тормыш юлы турында фактик материаллар белән таныштыру.	Шигырьне укып анализлау. Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерүстендә эшләү.	Тарихыбызга ихтирамлы караш тәрбияләү.	Күргәзмәне карап, таныш китапларны табу, сәнгатьле уку, анализлау	16.01 23.01	
19	Ф.Садриевның тормыш юлы һәм ижаты. ”Бәхетсезләр - бәхете” трилогиясеннән өзек.	1	Әсәрдә бәхетле булу мәсьәләсенен куелышын ачыклау.	”Бәхетсезләр - бәхете” трилогиясеннән өзекләр уку һәм анализлау.	Булганның кадерен белергә өйрәтү.	Автор ижаты турында сөйләшү, сораулар әзерләү, иптәшләренен җавабын бәяләү	30.01	
20	Р. Харис. ”Ике гөл”. ”Үзем турында үзем”. Буа шәһәрәндә Р. Харис исемендәге музей.	1	Шагыйрьнең музеена читтән торып сәяхәт итү.	”Ике гөл” шигырен укып анализлау.	Р. Харис ижаты белән кызыксыну уяту. Музейларга сәяхәт итү теләге булдыру.	Шигырьне уку, сорауларга җавап бирү	6.02	
<i>Драма әсәрләре</i>								

21	Т.Миңнуллинның тормыш юлы һәм ижаты. Кама Тамагында Туфан Миңнуллин музейе.	1	Т.Миңнуллинның тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә бирү.	Т. Миңнуллинның ижатына хас үзенчәлекләрне билгеләү.	Т. Миңнуллин ижатына кызыксыну уяту.	Драматург ижаты буенча хронологик таблица төзү, сәнгатьле уку, сорауларга җавап бирү.	13.02	
22	Т. Миңнуллинның “Моңлы бер җыр” драмасы.	1	Әсәрдә шартлылык алымының кулланылышы.	Т. Миңнуллинның “Моңлы бер җыр” драмасын уку.	Әдип ижатына кызыксыну уяту.	Укыганны гомумиләштерү, нәтижә ясау, мөһим вакыйгаларны аерып ала белергә күнектерү	20.02	
<i>XX гасыр татар шигърияте</i>								
23	Кыска шигъриләр. Р.Фәйзуллин. “Жаныңның ваклыгын сылтама заманга...”	1	XX гасыр татар шигъриятенен үсеш-үзгәреш этаплары турында белешмә бирү.	Шигъриятне укып анализлау, шигъриләрен үзенчәлекләрен билгеләү.	Р. Фәйзуллин ижатына кызыксыну уяту.	Шигъриләрен сәнгатьле уку, берьюллык шигъриләрдә мәгънәле кисәкне табу	27.02	
24	Г.Рәхимнең “Тик мин” шигърият.	1	С. Есенин ижаты белән уртаклыкны табу.	Шигъриятне укып анализлау.	Г. Рәхим ижатына кызыксыну уяту.	Әсәр турында фикер алышу, сораулар төзү	5.03	
25	Р.Гаташ. “Европада – татар шагыйрьләре”, “Мин дәрәсән сөйлим” шигъриләре.	1	Р. Гаташ ижаты белән танышу.	Шигъриләрен укып анализлау, сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү.	Татар шагыйрьләренә ихтирам хисләре тәрбияләү.	Шигъриятгә анализ, чылбыр буенча, тулысынча сәнгатьле уку, эчтәлек буенча фикер алышу	12.03	

26	СТУ. Әниләр турында жырлар.Р. Миннуллин. ”Өнкәмнең догалары”; Р.Вәлиев. ”Нигә,нигә,әни картаясың?”; М. Галиев ”Су буеннан әнкәй кайтып килә” шигырьләре.	1	Әниләр турында шигырьләр уку, жырлар тыңлау.	Шигырьләрне уқып анализлау, чагыштыру һәм уртак якларын табу.	Әниләргә ихтирам хисләре тәрбияләү.	Шигырьләрне сәнгатьле уку, төркемнәрдә фикер алышу, сораулар һәм биремнәрне үтәү	19.03	
Анче чирек – 9 сәгатъ								
27	Л. Шагыйрьжанның “Татар шагыйренә бәясә ” шигыре.	1	Әсәрдә шагыйрь һәм шигырь бәясә мәсьәләсенә куелышын күзәтү.	Шигырьләрне уқып анализлау, сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү.	Шигырь укырга теләкуяту.	Татар шагыйренә бирелгән бәя турында сөйләшү, текст ахырындагы биремнәрне үтәү, сәнгатьлеуку, сүзлек эше.	2.04	
28	Р. Зәйдулланың “Карап торам Казаным” шигыре.	1	Заман үзгәрешләренә лирик геройның мөнәсәбәтен ачыклыу.	Шигырьләрне уқып анализлау, сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү.	Татар шигыриятенә кызыксыну уяту.	Текст ахырындагы биремнәрне үтәү, сәнгатьле уку, Казан турында белемнәрне тирәнәйтү	9.04	
Татар хикәяләре								
29	Ф Латыйфинның “Аяклы каза” хикәясә.	1	Әсәрдә ялгызлык, гаилә	Хикәяне уқып анализлау.	Игътибарлылык, шәфкатьлелек, бер-берең ярдәмчеллек	Хикәянең эчтәлеген аңлау, фикер алышу,	16.04	

			бөтенлеге проблемасының бирелеше.		сыйфатлары тәрбияләү.	сораулар буенча эш		
30	Ә.Гаффарның "Ләкләк" хикәясе.	1	Әсәрдә кеше һәм табигать мөнәсәбәтләре мәсьәләсенәң куелышын күзәтү.	Хикәяне укып анализлау.	Табигатькә сак караш тәрбияләү.	Сүзлек белән эш, хикәяне укып анализлау, сорауларга җавап, сәнгатьле уку күнекмәләре	23.04	
31	Ф. Шәфигуллинның "Зәңгәр шугалак" хикәясе.	1	Осталыкка өйрәнү мәсьәләсенәң куелышы.	Хикәяне укып анализлау.	Укучыларга әдәп-әхлак, хәзмәт тәрбиясе бирү.	Хикәяне укып анализлау, сорауларга җавап, сәнгатьле уку күнекмәләре	30.04	
32	Ф. Шәфигуллинның "Тау битендә күләгә" хикәясе.	1	Хикәядә балалардагы яхшы һәм "күләгәле" гадәтләренәң бәрелешен күзәтү.	Хикәяне укып анализлау.	Укучыларда үзләрендәге начар гадәтләренәң бетерү омтылышы тәрбияләү.	Автор турында өйрәнгәннәренәң искә төшерү, ике хикәяне чагыштыру, әсәр әчтәлегә буенча план төзү, шул план буенча сөйләү	7.05	
33	Еллык контроль эш. Тест.	1	8нчы сыйныфта татар әдәбияты буенча	Тест эшләү.	Игътибарлылык сыйфатлары тәрбияләү.	Үз-үзәңә контроль ясау. Тест эшләү.	14.05	

			үткәннәрне йомгаклау.					
<i>Тәржемә әсәрләр</i>								
34	Хаталар өстендә эш. А. Купринның “Олеся” әсәре. Йомгаклау дәресе.	1	Тәржемә әсәрне оригиналы белән чагыштыру, ике халык әдәбиятындагы уртак фикерләр турында сөйләшү. 8нчы сыйныфта татар әдәбияты буенча үткәннәрне йомгаклау.	Өзекләрне тәржемәдә уку һәм аңлау. Укыганнарны гомумиләш- тереп кабатлау.	А. Куприн ижатына кызыксыну уяту. Татар әдәбияты белән кызыксыну тәрбияләү, ана телендә китаплар укырга теләк уяту.	Сораулар буенча эчтәлекне ачыклау, русча һәм татарча текстларны чагыштыру, биремнәр эшләү Ел буе өйрәнгәннәргә анализ	21.05	

Лист согласования к документу № 68 от 14.11.2023
Инициатор согласования: Азизова Г.Н. Директор
Согласование инициировано: 14.11.2023 15:42

Лист согласования

Тип согласования: **последовательное**

№	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Азизова Г.Н.		 Подписано 14.11.2023 - 15:42	-